

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ Міністерства юстиції України
02 червня 2021 року № 1969/5

ПОЛОЖЕННЯ

про Департамент міжнародних спорів Міністерства юстиції України

І. Загальні положення

1. Департамент міжнародних спорів (далі – Департамент) є самостійним структурним підрозділом Міністерства юстиції України (далі – Міністерство).

2. Департамент у своїй діяльності керується Конституцією України, законами України, постановами Верховної Ради України, актами Президента України та Кабінету Міністрів України, міжнародними договорами, Положенням про Міністерство, наказами Міністерства, а також цим Положенням.

ІІ. Основні завдання

1. Забезпечення представництва інтересів України як держави, Президента України, Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та їх посадових осіб під час урегулювання спорів, розгляду в закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України відповідно до встановленого законодавством порядку.

2. Міжвідомча координація дій, здійснюваних заінтересованими органами та організаціями, в тому числі юридичними та фізичними особами, залученими для здійснення захисту прав та інтересів України, під час урегулювання спору, розгляду в закордонному юрисдикційному органі справи за участю іноземного суб'єкта та України.

3. Планування витрат, пов'язаних із захистом прав та інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду в закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України, за рахунок коштів державного бюджету на підставі поданих юридичними радниками, примирювачами, фахівцями, експертами та відповідальними органами розрахунків витрат, у тому числі витрат, пов'язаних з виконанням погоджених Кабінетом Міністрів України умов угод про врегулювання спорів (мирових угод), на відповідний бюджетний період згідно з вимогами Бюджетного кодексу України.

4. Забезпечення виконання завдань, покладених на Міністерство Президентом України і Кабінетом Міністрів України, щодо надання правових висновків на проекти законів та інших нормативно-правових актів, розроблення

за дорученням Президента України, Кабінету Міністрів України, Міністра юстиції України та з власної ініціативи проєктів нормативно-правових актів з питань, що належать до компетенції Департаменту.

III. Основні функції

1. Вивчає факти, обставини спорів, стосовно яких існує загроза пред'явлення або пред'явлено в закордонному юрисдикційному органі позови до України чи може бути пред'явлено в закордонному юрисдикційному органі позови Україною, здійснює проведення юридичного аналізу таких фактів, обставин.
2. Розробляє стратегію захисту прав та інтересів України як держави, Президента України, Кабінету Міністрів України, міністерств, інших центральних органів виконавчої влади та їх посадових осіб під час урегулювання спорів, розгляду в закордонному юрисдикційному органі справ за участю іноземного суб'єкта та України.
3. Створює міжвідомчі робочі групи для забезпечення узгодженості дій заінтересованих органів та організацій під час урегулювання спорів, розгляду в закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України, здійснює підготовку пропозицій і рекомендацій з організаційно-правових, процедурних та інших питань.
4. Здійснює узагальнення та аналіз матеріалів про стан та результати захисту прав та інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду в закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України.
5. Виконує доручення Президента України та Кабінету Міністрів України з питань представництва і захисту прав та інтересів держави в закордонних юрисдикційних органах у справах за участю іноземного суб'єкта та України.
6. Забезпечує співпрацю з юридичними радниками, примирювачами, фахівцями, експертами, у тому числі іноземними, які мають необхідні знання для здійснення заходів щодо захисту прав та інтересів України під час урегулювання спору, розгляду в закордонному юрисдикційному органі справ за участю іноземного суб'єкта та України.
7. Розробляє перелік спорів, щодо яких здійснюється урегулювання, та справ, які розглядаються у закордонних юрисдикційних органах, що фінансуються за бюджетною програмою КПКВК 3601150 «Забезпечення захисту прав інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду у закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України, а також забезпечення представництва України в Європейському суді з прав людини» на відповідний бюджетний період, на основі отриманої Міністерством інформації, документів щодо спору за участю іноземного суб'єкта, стосовно якого пред'явлено чи може бути пред'явлено в закордонний юрисдикційний орган позов до України, або звернення відповідальних органів

які визначені Кабінетом Міністрів України до набрання чинності Указом Президента від 03 березня 2011 року № 261 «Про деякі питання здійснення захисту прав та інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду у закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України», з підтвердженими документами.

8. Складає та вносить зміни до проекту кошторису видатків за бюджетною програмою КПКВК 3601150 «Забезпечення захисту прав інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду у закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України, а також забезпечення представництва України в Європейському суді з прав людини» та за КПКВК 3601170 «Платежі на виконання рішень закордонних юрисдикційних органів, прийнятих за наслідками розгляду справ проти України» на відповідний бюджетний період, а також надає їх структурному підрозділу апарату Міністерства, що здійснює організацію планово-фінансової роботи.

9. Розробляє та надає до структурного підрозділу апарату Міністерства, що здійснює організацію планово-фінансової роботи, бюджетний запит до проекту державного бюджету на відповідний бюджетний період.

10. Надає голові Тендерного комітету Міністерства та структурному підрозділу апарату Міністерства, що здійснює процедуру закупівлі за державні кошти робіт та послуг юридичних радників, примирювачів, фахівців, експертів, у тому числі іноземних, які мають необхідні знання для здійснення заходів щодо захисту прав та інтересів України під час урегулювання спору, розгляду в закордонному юрисдикційному органі справи за участю іноземного суб'єкта та України, володіють відповідною іноземною мовою та за наявності вимог законодавства держави місця арбітражу (суду) щодо атестації у відповідних державних установах, органах належним чином атестовані, інформацію щодо потреб Департаменту у проведенні вищезазначених закупівель, відповідні пропозиції щодо внесення змін до Річного плану закупівель Міністерства на відповідний бюджетний період та інформацію про очікувану вартість предмета закупівлі.

11. Розглядає акти про виконання робіт та/або надання послуг, документів, що підтверджують надання послуг та/або виконання робіт юридичними радниками, примирювачами, фахівцями, експертами, залученими для захисту прав та інтересів України під час урегулювання спору, розгляду в закордонному юрисдикційному органі справи за участю іноземного суб'єкта та України, та готує висновки про доцільність або недоцільність витрат.

12. Складає та подає фінансову та бюджетну звітність про використання бюджетних коштів, а також здійснює контроль за їх цільовим і ефективним витрачанням відповідно до встановленого законодавством порядку.

13. Забезпечує та організовує виконання доручень Президента України, Кабінету Міністрів України до секретних документів Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Міністерства закордонних справ України щодо діяльності іноземних і міжнародних суб'єктів права, які зачінають

стратегічно важливі галузі економіки України; здійснює представництво інтересів держави в закордонних юрисдикційних органах (міжнародних арбітражних органах, іноземних судах); опрацьовує інформацію за результатами оперативної-розшукової, контррозвідвальної чи розвідвальної діяльності, що становить державну таємницю та має ступінь секретності «тілком таємно», «таємно».

14. Розробляє проекти нормативно-правових актів з питань, що належать до компетенції Департаменту.

15. Проводить юридичний аналіз проектів нормативно-правових актів з питань, що належать до компетенції Департаменту.

16. Здійснює в межах компетенції Департаменту юридичний аналіз на відповідність нормам міжнародного права проектів міжнародно-правових договорів, зокрема умов вирішення спорів за участю іноземного суб'єкта та України, з урахуванням практики закордонних юрисдикційних органів.

17. Готує рекомендації щодо укладення чи внесення змін до відповідних міжнародних договорів, зокрема двосторонніх інвестиційних угод, з урахуванням положень міжнародних договорів, які набули чинності для України у встановленому порядку, та практики закордонних юрисдикційних органів.

18. Організовує та проводить семінари, конференції, круглі столи, інші просвітницькі заходи стосовно врегулювання та розгляду спорів в закордонних юрисдикційних органах справ, що виникають відповідно до міжнародного права та інвестиційних угод.

19. Здійснює співробітництво з міжнародними організаціями з метою підвищення кваліфікації співробітників у сфері представництва інтересів держави під час врегулювання спору, розгляду в закордонному юрисдикційному органі справи за участю іноземного суб'єкта та України.

20. Взаємодіє з Міністерством закордонних справ України з метою сприяння співпраці Міністерства із закордонними дипломатичними установами України, міжнародними організаціями, органами та організаціями іноземних держав у процесі врегулювання спорів, розгляду в закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України.

21. Організовує та бере участь у зустрічах керівництва Міністерства з офіційними представниками іноземних держав та іншими офіційними особами з питань, що належать до компетенції Департаменту.

22. Вивчає та аналізує міжнародне право з метою належного представництва інтересів України в закордонних юрисдикційних органах, врегулювання спорів за участю України та іноземного суб'єкта.

23. Забезпечує в установленому порядку розгляд запитів та звернень народних депутатів України, звернень громадян, підприємств, установ і організацій, що надходять до Міністерства з питань, які належать до повноважень Департаменту.

24. Здійснює на основі та на виконання Конституції України, законів України, актів Президента України і Кабінету Міністрів України інші функції в

межах компетенції Департаменту.

IV. Права Департаменту

1. Одержувати в установленому порядку від центральних органів виконавчої влади, інших державних органів, керівників структурних підрозділів апарату Міністерства, органів системи юстиції, підприємств, установ та організацій, що належать до сфери управління Міністерства, документи та матеріали, необхідні для виконання покладених на Департамент завдань та функцій.

2. Брати участь у нарадах та інших заходах з питань, які належать до компетенції Департаменту, що проводяться в Міністерстві, на підприємствах, в установах і організаціях, що належать до сфери управління Міністерства, та в інших органах державної влади.

3. Скликати в установленому порядку наради з питань, що належать до компетенції Департаменту.

4. Взаємодіяти з відповідними структурними підрозділами апарату Міністерства, Кабінету Міністрів України, комітетами Верховної Ради України, міністерствами, іншими центральними органами виконавчої влади, підприємствами, установами та організаціями, закордонними юрисдикційними органами, судовими органами тощо для забезпечення належного захисту прав та інтересів України під час врегулювання спорів, розгляду в закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України та виконання рішень закордонних юрисдикційних органів, прийнятих за наслідками розгляду таких справ.

5. Залучати в установленому порядку до участі в своїй роботі та підготовці пропозицій, що належать до компетенції Департаменту, відповідних працівників структурних підрозділів апарату Міністерства (за погодженням з їх керівниками), експертів, представників заінтересованих міністерств та інших органів влади.

6. Надавати у межах повноважень та у спосіб, визначений керівництвом Міністерства, рекомендації, що стосуються виконання покладених на Департамент завдань, іншим структурним підрозділам апарату Міністерства та доручення і рекомендації – територіальним органам Міністерства, підприємствам, установам та організаціям, що належать до сфери управління Міністерства.

V. Директор Департаменту

1. Департамент очолює директор, який в установленому порядку призначається на посаду і звільняється з посади Державним секретарем Міністерства або посадовою особою, яка виконує його обов'язки.

2. На посаду директора Департаменту призначається особа, яка має ступінь вищої освіти не нижче магістра у галузі знань «Право» або за

спеціальністю «Міжнародне право», досвід роботи на посадах державної служби категорії «Б» чи «В», або досвід служби в органах місцевого самоврядування, або досвід роботи на керівних посадах підприємств, установ чи організацій незалежно від форми власності не менше двох років, вільно володіє державною мовою, володіє однією з офіційних мов Ради Європи на рівні, достатньому для виконання посадових обов'язків та завдань.

3. Директор Департаменту повинен знати Конституцію України, закони України, що стосуються діяльності Міністерства, постанови Верховної Ради України, акти Президента України та Кабінету Міністрів України, зокрема з питань здійснення представництва інтересів держави під час врегулювання спору, розгляду в закордонному юрисдикційному органі справи за участю іноземного суб'єкта та України, інші нормативно-правові акти, порядок підготовки та внесення проектів нормативно-правових актів, сучасні методи управління персоналом, правила охорони праці та протипожежного захисту.

4. Директор Департаменту має заступників у кількості згідно зі штатним розписом, які призначаються на посаду Державним секретарем Міністерства. У разі відсутності директора Департаменту виконання його обов'язків здійснює один із його заступників відповідно до наказу Міністерства.

5. Директор Департаменту:

- 1) здійснює керівництво діяльністю Департаменту;
- 2) вносить пропозиції керівництву Міністерства щодо вдосконалення роботи Департаменту та Міністерства;
- 3) розподіляє обов'язки між керівниками підпорядкованих структурних підрозділів, очолює та контролює їх роботу;
- 4) вживає заходів щодо удосконалення організації та підвищення ефективності роботи Департаменту;
- 5) забезпечує розроблення проектів нормативно-правових актів з питань, що стосуються діяльності Департаменту;
- 6) забезпечує дотримання працівниками Департаменту виконавської дисципліни;
- 7) вносить пропозиції Державному секретарю Міністерства щодо заохочення державних службовців Департаменту;
- 8) співпрацює з керівниками інших структурних підрозділів апарату Міністерства з питань, які потребують спільного розв'язання;
- 9) бере участь у проведенні закупівлі послуг юридичних радників, примирювачів, фахівців, експертів, у тому числі іноземних, які мають необхідні знання для здійснення заходів щодо захисту прав та інтересів України під час врегулювання спорів, розгляду в закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України;
- 10) забезпечує розгляд актів про виконання робіт та/або надання послуг, які подані юридичними радниками, примирювачами, фахівцями та експертами, у тому числі іноземними, які залучені Міністерством відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» та Порядку фінансування витрат,

пов'язаних із захистом прав та інтересів України під час урегулювання спорів, розгляду у закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України, а також із забезпеченням представництва України в Європейському суді з прав людини, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 05.08.2003 № 1198, для здійснення заходів щодо захисту прав та інтересів України під час врегулювання спорів, розгляду в закордонних юрисдикційних органах справ за участю іноземного суб'єкта та України, які затверджуються заступником Міністра – Уповноваженим у справах Європейського суду з прав людини;

11) забезпечує та організовує виконання доручень Президента України, Кабінету Міністрів України до секретних документів Служби безпеки України, Служби зовнішньої розвідки України, Міністерства закордонних справ України щодо діяльності іноземних і міжнародних суб'єктів права, які зачіпають стратегічно важливі галузі економіки України; здійснює представництво інтересів держави в закордонних юрисдикційних органах (міжнародних арбітражних органах, іноземних судах); опрацьовує інформацію за результатами оперативно-розшукової, контррозвідувальної чи розвідувальної діяльності, що становить державну таємницю. Використовує відомості про організацію, завдання, результати оперативно-розшукової, контррозвідувальної чи розвідувальної діяльності, розголошення яких створює загрозу національним інтересам і безпеці за окремими показниками в цілому щодо: Служби безпеки України; Служби зовнішньої розвідки України; Державної прикордонної служби України; Головного управління розвідки Міністерства оборони України; Національного антикорупційного бюро України, а також відповідно до статей 3.1.1, 3.1.6, 3.2.1, 3.3.1, 4.4.3 Зводу відомостей, що становлять державну таємницю, затвердженим наказом Центрального управління Служби безпеки України від 23 грудня 2020 року № 383, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 14 січня 2021 року за № 52/35674, які мають ступінь секретності «цілком таємно», «таємно»;

12) розробляє плани роботи Департаменту та щороку складає звіти про їх виконання;

13) візує документи Департаменту, які стосуються його повноважень;

14) підписує від імені Департаменту кореспонденцію, в тому числі проекти доповідних і службових записок до інших структурних підрозділів апарату Міністерства, а від імені Міністерства – проекти електронних документів інформаційного характеру та інших документів, які надсилаються до міністерств, інших центральних органів виконавчої влади з питань, що належать до компетенції Департаменту і не пов'язані із здійсненням Міністром політичних функцій та тих, що надсилаються на виконання актів Президента України та Кабінету Міністрів України, доручень Прем'єр-міністра України, Першого Віце-прем'єр-міністра України, Віце-прем'єр-міністрів України, а також стосуються розробки (погодження) проектів актів законодавства чи міжнародних договорів та відповідей на звернення керівників центральних органів виконавчої влади чи їх заступників;

15) за дорученням керівництва Міністерства виконує інші завдання.

6. Директор Департаменту має право:

1) представляти Міністерство в міжнародних, іноземних організаціях та установах, закордонних юрисдикційних органах та органах влади України з питань, що належать до компетенції Департаменту;

2) здійснювати перевірки та контроль з питань, що належать до компетенції Департаменту;

3) одержувати в установленому порядку від органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій інформацію, необхідну для виконання покладених на Департамент завдань;

4) проводити в установленому порядку наради, семінари та конференції з питань, що належать до компетенції Департаменту.

7. Директор Департаменту несе персональну відповідальність за виконання завдань, покладених на Департамент.

VI. Інші питання

1. Посадові особи Департаменту несуть відповідальність згідно з законодавством України за невиконання чи неналежне виконання покладених на них службових обов'язків.

2. Міністерство створює умови для нормальної роботи і підвищення кваліфікації працівників Департаменту, забезпечує їх належними для роботи умовами, телефонним зв'язком, засобами оргтехніки, відповідно обладнаними місцями зберігання документів, а також законодавчими та іншими нормативними актами і довідковими матеріалами, періодичними виданнями з фахової тематики.

3. Для здійснення своїх функцій Департамент має печатку «Міністерство юстиції України. Департамент міжнародних спорів»; штамп «Головний спеціаліст»; штамп «Згідно з оригіналом»; штамп «Панерова копія оригіналу електронного документа».